

# Чортківська дистанція колії:

Досить тепло, як на 2-е грудня, ранку біля адміністративного корпусу Чортківської дистанції колії збирались святоково одягнені люди різного віку. Жваво спілкувалися, оглядаючи оновлену адміністративну будівлю та Дошку пошани дистанції, на якій замість традиційних портретів кращих працівників були розміщені кольорові фото фахівців на їхніх робочих місцях. Перш ніж запросити всіх до оновленої зали, де зазвичай проводяться урочистості дистанції, її керівник Іван Чернега запропонував гостям оглянути службово-технічні приміщення і своєрідну виставку, на якій були представлені різноманітні пристрої малої механізації, спецодяг і спецвзуття для монтерів колії.



У впорядкованому дворі майстерень дистанції, крім сучасних сигнальних жилетів, утеплених курток і взуття, стояли електростанція, рейкорізальний верстат, гідравлічний домкрат... Колишній бригадир колії із майже 40 - річним стажем роботи, почесний залізничник Василь Миколайович Великий пригадав, як колись колійникам на зиму видавали валянки з калошами та утеплені ватою штани: "Дуже незручно було працювати в такому одязі та взутті". А щодо сучасної малої механізації – електрошпалопідійки, гідравлічного домкрата, рейкорізального верстата, електрозварувальної станції, то ветерани щиро раділи, що зараз суттєво полегшилась праця монтерів колії.

Багато із ветеранів, а серед них 70-річний Мирослав Степанович Бугера, який починав свою кар'єру із бригадира колії, пам'ятали нехитрий колійницький інструмент, з яким вони вирушали на перегони, щоб "лікувати" колію. А якщо додати, як виглядають зараз оновлені пункти обігріву, в т.ч. й на станції Хоростків, де колійники мають всі вигоди, сучасну побутову техніку і можливість висушити спецодяг та спецвзуття, то колишні монтери колії, бригадири та колійні майстри можуть хіба щиро позаздрити тим, хто трудиться нині в Чортківській дистанції колії.

Суттєві зміни на краще можна було побачити й у майстернях дистанції. Це одразу відзначили ветерани, зайшовши в механічний цех: "Ой, як тут тепло і гарно". "Опалення ми зробили в цехах ще восени, – пояснював начальник дистанції Іван Чернега. – А про красу подбали самі працівники".

Напередодні, оглядаючи службово-технічні приміщення дистанції колії, спілкуючись із її працівниками, ми не раз помічали, що тут не тільки пам'ятають про старанну працю, але й дбають про красу. Недарма всюди квіти, на стінах картини, а

ще зі смаком підбрані штори. І це не тільки в адміністративному будинку, але й у цехах і в пунктах обігріву.

Оглядини завершилися, і всіх запросили до святоково прикрашеної оновленої світлиці, біля входу до якої – фотостенд, присвячений 70-річчю Чортківської дистанції колії. Його зацікавлено розглядали і ветерани, й молодь дистанції. Пожовклі від часу фотографії повертають у минуле,



а ветерани, одягнувши окуляри, упізнають себе і своїх колег. От тільки всі тоді були молодими...

Голова профкому Чортківської дистанції колії Любов Луциньська розповіла нам, як разом із помічником начальника дистанції з кадрів і соціальних питань Лесею Чернего шукали та збирали старі фотографії, звертались за інформацією до архівів, спілкувались із ветеранами, щоб штрих за штрихом якнайповніше відтворити історію Чортківської дистанції колії.



...А у святоково прикрашеній світлиці на той час вже всі чекали урочистостей з нагоди 70-річчя. Голова профкому Чортківської дистанції колії Любов Луциньська привітала присутніх римованими рядками:

**Виблискують рейки, немов блискавиці,  
А стукіт коліс, наче серця биття.  
Щодня, щохвилини на всій залізниці  
Вирує своє повнокровне життя.  
Хай праця звитяжна навек освятиться  
І радість співає у ваших серцях.  
Допоки на світі є залізниця –  
Життю на планеті не буде кінця!**

Свій виступ начальник Чортківської дистанції колії Іван Чернега (на фото внизу зліва) розпочав пропозицією вшанувати хвилиною мовчання пам'ять тих працівників дистанції, яких вже нема серед живих, але які усім своїм трудовим життям зробили вагомий внесок у розвиток дистанції.

– Кожна історія твориться зі спогадів, фактів, документів, – говорить Іван Чернега. – 70-річна історія нашої дистанції – це історія великої праці зокрема трьох поколінь колійників. Дільниця Тернопіль-Копичинці побудована в 1895-1897 роках, а Гусятин-Копичинці – у 1884 році, Копичинці-Вигнанка-Полагіче – у 1884 році, Біла Чортківська-Заліщики – у 1897-1899 роках, Вигнанка-Тересін-Іване Пусте – у 1898-1900 роках. Будівництво лінії

Іван Васильович процитував ще один документ: наказ наркома Шляхів сполучення Кагановича від 2 грудня 1939 року за №229/Ц "Про організацію Львівської, Белостокської, Ковельської та Брест-Литовської залізниць". Для Львівської залізниці були встановлені кордони по станціях Красне, Львів-Підзамче, Ланівці, Підволочиськ і Гусятин включно. Цим же наказом від 2 грудня 1939 року було визначено кордони дистанції колії Львівської залізниці: 9-та дистанція колії – на станції Біла Чортківська у межах Біла Чортківська-Копичинці, Полагіче включно із Вигнанка-Іване Пусте, Тересін-Скала.

Доповідач детально розповів про післявоєнну відбудову та реконструкцію головного ходу в напрямку Тернопіль-Заліщики через Чортків, відновлення та перебудову ряду штучних споруд, лікування хворих місць земляного полотна на дільниці Вигнанка-Іване Пусте. Ці далекі роки переплітаються із сьогоденням: нині дистанція обслуговує 275, 5 км головних колій, у тому числі на залізобетонних шпалах – 66,7 км та 208,8 км – на дерев'яних шпалах; а також 65,6 км станційних колій; 8,9 км під'їзних колій; безстикової колії всього 57 пар/60,3 км; найдовша пліть, яка експлуатується на перегоні Хоростків-Копичинці сягає 6,725 км.



Гусятин-Копичинці відноситься до періоду будівництва "Трансильванської залізниці", відкритої 31 грудня 1884 року. Утворене в червні 1895 року товариство будови подільських залізниць при значній фінансовій підтримці уряду вибудувало кілька залізниць на галицькому Поділлі, а саме: лінії Чортків-Заліщики, Тернопіль-Копичинці, Вигнанка-Іване Пусте з відгалуженням Тересін-Скала Подільська. Тернопіль було з'єднано з Трансильванською залізницею, а через Кострижівку до Лужан – із Чернівцями.

У дистанції багато штучних споруд, яких нараховується 413 штук, у т.ч. мости, труби, один тунель та шляхопровід.

Середня вантажна напруженість по дистанції колії – до 15 млн т/км на рік. Середня швидкість руху поїздів 60 км/год, а з 2003 по 2005 роки швидкість зросла до 100 км/год на перегонах Березовиця Острів-Прошова, Теробовля-Деренівка-Хоростків-Копичинці-Гадинківці-Вигнанка, Біла Чортківська-Ягільниця.

Як зазначив керівник дистанції, колій-